

Державна служба України
з надзвичайних ситуацій
Інститут державного управління
у сфері цивільного захисту

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

про використання в роботі педагогічними працівниками
навчально-методичних центрів сфери цивільного захисту
методичних рекомендацій за темою

**«БАЗА ДАНИХ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СИСТЕМИ ПІДГОТОВКИ НАСЕЛЕННЯ ДО ДІЙ У
НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ»**

КИЇВ – 2017

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Інститутом державного управління у сфері цивільного захисту в квітні 2017 року завершено виконання дослідно-конструкторської роботи за темою «Створення бази даних інформаційних ресурсів системи підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях» (державний обліковий номер 0217U001763).

Роботу проведено з метою запровадження інноваційних технологій при навчанні населення діям у надзвичайних ситуаціях та підвищення якості організації занять з функціонального навчання.

За результатами дослідно-конструкторської роботи розроблено:

- методичні рекомендації щодо впровадження бази даних інформаційних ресурсів системи підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях (далі – База даних), де узагальнено практику використання інтерактивних форм та методів проведення занять: рольова гра, дискусія, моделювання, кейс, тренінги, круглий стіл та інші сучасні методи навчання;*
- база даних інформаційних ресурсів, до якої увійшло 330 тематичних відеофільмів та роликів;*
- програми та рекомендації щодо використання бази даних;*
- інформаційний відеокуточок, що вже впроваджено в Інституті.*

Методичні рекомендації у травні 2017 року надано навчально-методичним центрам сфери цивільного захисту, а також розміщено на сайті Інституту. В зв'язку із великим об'ємом відеороликів зазначені матеріали в електронному вигляді у період з 24 по 31 травня 2017 року було розміщено за електронною адресою <http://fex.net/395641927913>, про що письмово повідомлено керівництво навчально-методичних центрів.

Надаючи стислу інформацію про зазначену роботу, сподіваємось на подальшу плідну співпрацю з цих питань та спільне впровадження напрацювань в систему навчання населення діям при надзвичайних ситуаціях.

З повагою

***Заступник начальника Інституту
з науково-дослідної роботи
кандидат технічних наук, доцент***

А.В. Пруський

АКТУАЛЬНІСТЬ РОБОТИ

Сучасне навчання – це, у першу чергу, інноваційні технології. Заняття повинні бути не тільки інформативними та професійними, а й цікавими і захоплюючими, аби не перетворювались на щоденну рутину.

За допомогою комп'ютерних програм сьогодні можливо без будь-яких великих навантажень створити та показати навчальну стрічку, записати власну лекцію чи, використовуючи інтерактивну дошку, розробити алгоритм дій при ліквідації надзвичайної ситуації.

Для цього необхідне внесення у повсякденну практику сучасних форм і методів проведення занять.

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У методичних рекомендаціях узагальнено практику використання інтерактивних форм та методів проведення занять - ділові та рольові ігри, дискусії, моделювання ситуацій, кейс, тренінги, круглі столи та інші сучасні методи навчання.

Окреслено такі поняття як інформатизація освіти та комунікація навчального процесу, можливості та необхідність використання при проведенні занять відеоматеріалів, навчальних кінофільмів тощо.

Також у роботі надано рекомендації для підготовки відеолекцій, сучасне застосування яких не тільки викликає великий інтерес у слухачів, а й підвищує мотивацію щодо самостійного вивчення окремих напрямів дисципліни. Надано порядок підготовки сюжету, організації роботи знімальної групи, використання готових матеріалів та ряд інших практичних порад.

СТВОРЕННЯ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ

Також у рекомендаціях розглянуто питання щодо організації створення відеороликів та фільмів, у тому числі алгоритм складання планів та сценаріїв, принципи ведення зйомок, порядок редагування та монтажу відзнятого матеріалу.

Споживачу запропоновано майже два десятки популярних комп'ютерних програм монтажу. Так, якщо є ролик на 30-40 хвилин, а для Вашої лекції потрібна відеоінформація лише на 4-5 хвилин, або Вам не подобається закадрова тема, музика чи голос - все це дуже легко можна замінити з допомогою програми. Крім того, якщо у Вас є певна кількість особисто знятих відео, у будь-якому форматі, програма практично без Вашої участі змонтує фільм за відповідним сценарієм.

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ

У кожній розробці є свої особливості, тому, перш ніж стати "сам собі режисером", необхідно ретельно ознайомитися з відповідним софтом та правилами. Сьогодні є велике застереження при використанні програм та відеоматеріалів, що стосується захисту прав інтелектуальної власності.

Так, Законом України авторське право охороняє особисті права авторів, пов'язані з використанням творів науки, літератури та мистецтва. Відповідно до цього при використанні бази даних потрібно дотримуватися правил, окреслених у методичних рекомендаціях.

БАНК ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ

Авторським колективом у процесі дослідження зібрано, переглянуто декілька тисяч різноманітних відеороликів та фільмів, присвячених пожежам, аваріям, катастрофам, а також діям служб щодо їх ліквідації.

Ролики отримано від навчально-методичних центрів, науково-дослідного інституту цивільного захисту, ЦГЗ ДСНС України, редакцій виробничих журналів, а також з Інтернету.

Всього було відібрано 330 відеоматеріалів, що остаточно увійшли у Базу даних. Кожному відеоролику, залежно від змісту та напрямку, присвоєно умовний номер, що дає змогу їх швидко знайти.

Наприклад, пожежі зашифровано під грифом 1, аварії - 2, катастрофи - 3. Другий індекс означає напрям: навчання

або реальні події. Наступний індекс: події в Україні, Європі або країні СНД.

Є ще ряд додаткових індексів. Наприклад, (відкриваємо програму) нам необхідні відеоролики, що стосуються навчання дітей та підлітків. Вводимо відповідний до цього індекс 4б - отримуємо всі фільми, які є у базі на цю тему. Таким чином, без використання

будь-якої складної програми та перегляду всього масиву можна за декілька хвилин, набравши індекс, отримати необхідне відео для підготовки занять.

ВІДЕОКУТОЧКИ

Також у рекомендаціях запропановано для суб'єктів господарювання замість стаціонарних стендів запровадити автоматизовані інформаційно-довідкові куточки, розроблені у ході проведення цієї дослідної роботи.

Для створення відеокуточків достатньо мати інформаційну базу та просте обладнання - монітор та комп'ютер. На першому поверсі Інституту такий куточок запроваджено у минулому році.

№ п/п	Час	Відео-ряд	Хрономет	Звуковий ряд
1.	8 ⁰⁰ – 8 ³⁰	Вступна інформаційна заставка: новини, оголошення, звернення, завдання, заходи, поздоровлення тощо	30 хвилин	Закадрова легка музика
2.	8 ³⁰ – 9 ¹⁵	Відео ролики збірника № 1 «Відео- фото- матеріали з історії, організації навчання та життєдіяльності служби цивільного захисту»	45 хвилин	Текст, музика звукові ефекти
3.	9 ¹⁵ – 10 ⁰⁰	Випуск на каналі ICTV щоденної телевізійної програми «НАДЗВИЧАЙНІ НОВИНИ»	50 хвилин	Текст, музика звукові ефекти
4.	10 ⁰⁰ – 11 ⁰⁰	Відео ролики збірника № 2 «Відео- фото-матеріали про резонансні події в Україні та їх наслідки»	55 хвилин	Текст, музика звукові ефекти
5.	11 ⁰⁰ – 11 ¹⁰	Випуск щодених новин в країні та світі на «5 каналі»	10 хвилин	Текст, музика звукові ефекти
6.	11 ¹⁰ – 12 ³⁰	Відео ролики збірника № 3 «Відео- фото-матеріали про надзвичайні ситуації у світі та їх ліквідація»	80 хвилин	Текст, музика звукові ефекти
7.	12 ³⁰ – 13 ¹⁵	Музичні відео-кліпи різних стилів та напрямків	45 хвилин	Музика відео-кліпів
8.	13 ¹⁵ – 15 ⁰⁰	Відео ролики збірника № 4 «Відео- фото-матеріали про скоєні пожежі та їх ліквідацію»	105 хвилин	Текст, музика звукові ефекти
9.	15 ⁰⁰ – 15 ¹⁰	Випуск щодених столичних новин на каналі «ТРК КИЇВ»	10 хвилин	Текст, музика звукові ефекти
10.	15 ¹⁰ – 17 ³⁰ *	Відео-ролики збірника № 5 «Відео- фото-матеріали навчання з питань організації навчання та відео лекцій професорсько-викладацького складу Інституту»	140 хвилин	Текст, музика звукові ефекти
11.	17 ³⁰ – 18 ⁰⁰ **	Заключна інформаційна заставка з подіями за день, завдання на наступний день (тиждень), побажання гарного відпочинку	30 хвилин	Закадрова легка музика

* у п'ятницю: 15¹⁰ – 16¹⁵ ** у п'ятницю: 16¹⁵ – 17¹⁰

Трансляція передач починається о 8 годині з тридцятихвилинної інформаційної заставки та закінчується увечері побажанням щасливого відпочинку. Впродовж робочого дня транслюються тематичні ролики.

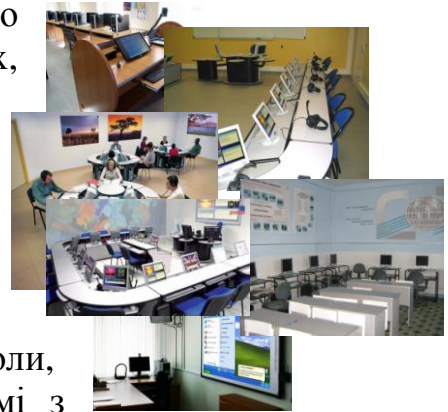

Також є можливість використання зазначеного куточка як системи оповіщення про пожежу, аварію або іншу надзвичайну подію з автоматичним висвітленням алгоритму дій персоналу та оперативного організації евакуації людей.

КАБІНЕТИ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ

Ще одне питання, яке знайшло відображення у методичних рекомендаціях, створення кабінетів інтерактивних форм навчання, де саме і планується впровадження сучасних методів проведення занять.

В Інституті функціонує дві такі аудиторії. Також у цьому році планується створити Студію інтерактивних форм навчання, де можна буде проводити круглі столи, селекторні наради, тренінги в онлайн-режимі з методичними центрами, здійснювати записи відеолекцій, створювати фільми, поповнювати інформаційні бази даних тощо.

ВИСНОВКИ

Для покращення функціонального навчання сьогодні необхідно удосконалити його організацію, підвищити якість навчальних матеріалів та рівень майстерності викладачів, а також запроваджувати у повсякденний навчальний процес інноваційні та інші прогресивні методи проведення занять.

Авторський колектив Інституту не ставив перед собою завдання створити Базу даних як кінцевий продукт споживача. Основною метою роботи було надання користувачам алгоритму створення Баз даних, а також доступні рекомендації щодо її впровадження.

Інститут також прагнув налаштувати споживача на створення особистих банків відеоресурсів, що у подальшому будуть набагато більш інформативними та практичними у використанні, ніж існуючі.

КОНТАКТИ

Інститут державного управління у сфері цивільного захисту
вул. Вишгородська, 21, м. Київ, 04074.

Контактні телефони: (044) 432-35-77, Васильєв Ігор Олександрович.

E-mail: iduszcz.kyiv@mns.gov.ua.

Адреса сайту: www.iducz.dsns.gov.ua.

*Інститут державного
управління у сфері цивільного захисту*